

Odjel za reumatske bolesti i rehabilitaciju ♦ Zavod za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
Klinički bolnički centar Rijeka ♦ Tome Stržića 3 ♦ 51000 Rijeka

PROMJENE VRATNE KRALJEŽNICE U REUMATOIDNOM ARTRITISU - PRIKAZ BOLESNICE

CERVICAL SPINE CHANGES IN RHEUMATOID ARTRITIS - CASE REPORT

Nives Štiglić-Rogoznica ♦ Doris Stamenković ♦ Endi Radović
Tea Schnurrer Luke Vrbančić ♦ Marija Rogoznica

Vratna kralježnica je najčešće zahvaćeni vertebralni segment u tijeku reumatoidnog artritisa. Upalni proces u sinoviji intervertebralnih zglobova može dovesti do suženja i uzura na zglobnim površinama sa sekundarnim subluksacijama vratnih kralježaka. Na unkovertebralnim zglobovima dovodi do suženja i uzura navedenih zglobova te uzura u subhondralnoj kosti korpusa kralježaka s posljedičnim spondilodiscitisom. Upalne promjene u sinovijalnoj membrani zgloba između prednje strane densa i prednjeg luka atlasa dovode do uzura na prednjoj strani densa, a širenjem procesa nastaje upalna destrukcija transverzalnog ligamenta na atlasu što rezultira horizontalnom ili vertikalnom atlantoaksijalnom subluksacijom.

Analizirali smo rentgenograme vratne kralježnice u bolesnika s reumatoidnim artritisom hospitaliziranih na našem Odjelu tijekom 2007. i 2008. godine. Od radioloških promjena na vratnoj kralježnici našli smo osteoporozu, suženje i.v. prostora, spondilolistezu, erozije na pokrovnim ploham korpusa kralježaka i na apofizarnim zglobovima te spondilitis.

Prikazujemo 71 godišnju bolesnicu u koje je upalna reumatska bolest zglobova dijagnosticirana u četrdesetoj godini života, a prednja atlantoaksijalna subluksacija rentgenološki 23 godine nakon početka bolesti. Potvrđena je MR-om 2008. godine s izmjerenim udaljenostima: AADI =12 mm i PADI=7 mm, s potisnućem cervikalne medule bez znakova kompresivne mijelopatije. Kontrolni MR iz 2009. godine pokazuje stacionaran nalaz u predjelu atlantoaksijalnog zgloba, spondilitis u segmentu C3/C4 i C4/C5 te erozije na apofizarnim zglobovima u segmentu C4/C5.

Budući da se atlantoaksijalna subluksacija prvo otkriva na profilnoj snimci u fleksiji ističemo potrebu ovog načina snimanja vratne kralježnice standardnom RTG obradom. U bolesnika s mogućim nalazom atlantoaksijalne subluksacije potrebno je učiniti MR sa ciljem potvrde dijagnoze, praćenja promjena, a u svrhu prevencije mobilizacijskih oštećenja i pravovremenog postavljanja indikacije za neurokiruršku intervenciju.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, vratna kralježnica